

RAPPORT AMMINISTRATIV TAS-SEGRETARJU TAL-GHAQDA

L-AHHAR Laqgħa Generali u li fiha kien inhatar dan il-Kunsill saret fl-24 ta' April, 1955. Minn dak in-nhar sal-lum, il-Kunsill iltaga' 15-il darba. B'wiċċna minn quddiem nistgħu nġhidu li l-Kunsill, bla ma qatt qata' qalbu, baqa' dejjem jaħdem sabiex isehh dejjem aktar l-ghan ewlieni tal-Għaqda tagħna. Bosta drabi dan fisser saġr fiċċi personali, u b'mod speċjali minn xi Membri li bil-qalb kollha taw żmienhom u hiltomhom b'ex imexxu 'l quddiem l-interessi kulturali u materjali tagħna.

Minn żmien għal iehor il-Kunsill hatar kemm-il Kummissjoni minn fost il-Membri li minnhom huwa msawwar; dawn stharrġu u badu hsieb il-kwistjoni tar-Ritwal bil-Malti; it-tagħlim tal-Malti fl-Iskejjel Primarji tal-Gvern; il-hlas tal-kittieba li x-xogħlijiet tagħhom jixxandru mir-"Rediffusion"; il-vitalizju lil Mons. Dun Karm. Psaila, il-Poeta Nazzjonali u President Onorarju tal-Għaqda; il-"Copyright" ta' xogħl jiet letterarji mik-tubin bil-Maltin; u l-livell tal-kitba li tixxandar sabiex din tkun aktar mirquma u siewja. Kif wiehed jista' jaħseb, il-proposti u x-xewqat tagħna mhux dejjem k'enu milqugħa mill-ewwel, iżda aħna bqajna dejjem insusu, u jekk xi drabi ma kellniex is-suċċessi li konna nixtiequ, bla ebda dubju dejjem sar xi avanz lejn l-ghan li għalih konna qegħdin naħdmu. F'xi oħrajn, bħalma l-vitalizju mogħti mill-Gvern l'il Dun Karm u l-istampar fi ktieb tan-novelli u xogħlijiet oħra ta' Temi żammit wasalna fejn ridna. L-Għaqda **wkoll hija rappreżentata fil-Kumitat Konsultatv imwaqqaf mill-Gvern** biex jagħti sussidji lil xogħlijiet letterarji bil-Malti; dawn iż-żewġ delegati, Membri tal-Kunsill, dejjem għamlu dmirhom bil-għaqal u l-herqa kollha. B'inizjativa ta' Patri Wistin Born, Membru iehor tal-Kunsill, ixxandru mir-"Rediffusion" għadd ta' xogħlijiet miktuba mill-Membri Akkademiċi — haġa li kienet ta' ġid kbir lill-Għaqda.

Hija haġa sabiħa u xierqa li wiehed fakkar li matul dan iż-żmien xi Membri Akkademiċi qalgħu ġieħ pubbliku li kien tas-sew jisthoqqilhom għall-merti tagħhom fil-qasam ekkleżjastiku, kulturali, soċjali jew politiku. Il-Maestà Tagħha r-Regina għogħba tiddekora lil Monsinjur Psaila u taħtru Kmandant ta' l-Imperu Ingliż; l-Università Rjali ta' Malta tat it-titlu perso-

nal: ta' Professur lill-President taghna li ghandu wahda mill-oghla karigi tal-Gvern; Membru tal-Kunsill kien elett fil-Parlament Malti u mahtur Ministru, anzi kemm-il darba qeda lil Malta bhala Agent Prim Ministru; l-Eccellenza Tieghu l-Arcisqof hatar lill-Professur Dun Edward Coleiro, Membru iehor tal-Kunsill, Kanonku tal-Kattedral u onorah bit-titlu ta' Monsinjur. Ahna frahna ma' dawn shabna mhux biss ghax hassejna li kien gustifikat il-gieh moghti lilhom, imma ghax dehrilna wkoll li dak il-gieh kien jirrifletti xi ft't fuq l-Ghaqda taghna.

Jixraq li nghidu wkoll li l-Kunsill organizza b'success — u ta' dan haqqha tifhur il-Kummissjoni mmexxja mis-Sur G. Chetcuti — Laqgha Akkademika li saret fl-“Aula Magna” ta' l-Universita u li fiha qraw ix-xoghlijiet taghhom, fost applaws tal-pubbliku, ghadd sabih ta' Membri Akkademici. Fl-istess Universita Rjali l-Kunsill ghamel Laqgha soċjali lil Lady Snow, li kienet akkumpanjata minn zewgha, il-maghruf kittieb Ingliż C.P. Snow, u li kien gie Malta bhala wehed mill-Membri tal-Kummissjoni biex tistharreg il-qagħda ta' l-Universita u taghti l-pariri tagħha sew lill-Gvern Malti kemm lill-Gvern Ingliż.

Ricevment iehor inghata lil Dr. A.J. Arberry, Professur ta' l-Ilsien Gharbi fl-Universita ta' Cambridge, li jinteressa ruhu fl-ilsna semitici, u b'mod speċjali fl-Ilsien Malti. Minn zmien ghal iehor x' Membri tal-Kunsill kellhom okkazjoni jiltaqghu ma' nies ohra barranin li ghamlu isem fil-letteratura ta' pajjizhom u li gew ghal xi raguni jew chra jzuru Malta; lil dawn dejjem inghata l-merhba bihom f'isem il-Ghaqda u tfisser lilhom l-iskop u l-hidma tagħha.

Quddiem il-Gvern ressaqna kemm-il darba, fosthom wahda, biex f'Hal Qormi, fejn twieled, tissemma għall-mejjet, izda qatt minsi Kav. Gużè Muscat Azzopardi, “missier il-letteratura Maltija”, li waqqaf u kien l-ewwel President tal-Ghaqda tal-Kittieba tal-Malt'.

Ghamlna wkoll tliet kontribuzzjonijiet finanzjarji, wahda b'ghajnnuna lill-kittieba Ungerizi, ohra lill-Maltin ta' l-Egittu u dan l-ahhar lill-Ghaqda “Christus Rex” li organzzat festa **b'għieh Dun Karm. Dan ghamilnieh minkejja l-fatt li ghadd ta' membri jibqghu moruzi ghal xi zmien u li l-fondi tal-Ghaqda huma batuti hafna.**

Kif j'dher car mir-rapporti tat-Tezozier, l-ispejjeż tagħna qegħdin dejjem aktar jiziedu u li ma kienx għas-sagrificji ta'

xi whud minn fostna ma konniex inkunu nistghu nlahhqu maghom. L-istampar ta' "*Il-Malti*", li minkejja t-twegh'r kollu dejjem johrog, qiegħed iqum dejjem aktar, u sar u għadu jsir hafna stharrig sabiex ins bu mezz halli dan il-piz jonqos kemm jista' jkun.

Mit-talbiet li jaslulna minn ċerti kittieba sabiex ikunu maħtura Membri Akkademiċi jew Membri Korrispondent, jidher ċar li l-Għaqda għadha tgawdi post għoli fil-fehma ta' dawk li jhobbu l-Ilsien Malti, saħansitra fost dawk li f'xi żmien ma kenux jaqblu magħna imma li tghallmu jaħsbu aħjar. F'dawn l-erba' sn'n kienu maħtura hames Membri Akkademiċi u erba' Membri Korrispondenti li fil-fehma tagħna kien jisthoqqilhom dan l-unur.

Nagħlaq dan ir-rapport billi nirringrazzja lil-Membri kollha, u b'mod speċjali lil shabi tal-Kunsill, għall-għajjnuna li dejjem tawni u li mingħajrha ma kontx nista' nilhaq id-dmirijiet tiegħi bħala Segretarju.

GODFREY ZARB ADAMI,

31/5/1959.

Segretarju.